

الله، اسمی دربردارنده تمام صفات خداوند است

نخستین نشست علمی تفسیر سوره حشر، توسط حضرت آیت‌الله سبحانی بعد از نماز ظهر و عصر امروز با حضور طلاب و اقشار مختلف مردم در مجتمع عالی فقه (حجتیه) قم برگزار گردید...

نخستین نشست علمی تفسیر سوره حشر، توسط حضرت آیت‌الله سبحانی بعد از نماز ظهر و عصر امروز با حضور طلاب و اقشار مختلف مردم در مجتمع عالی فقه (حجتیه) قم برگزار گردید.

به گزارش مرکز خبر حوزه، حضرت آیت‌الله سبحانی، در نخستین روز آغاز سلسله نشست‌های تفسیر قرآن، به تفسیر آیه «بسم الله الرحمن الرحیم« پرداخته و اظهار اظهارداشتند: علمای امامیه« در سوره را جزو آن سوره و یک آیه جداگانه محسوب می‌کنند، ولی در نظر اهل سنت بجز سوره حمد« بسم الله« در سایر سور فقط فاصل بین آیات محسوب می‌گردد و آیه جداگانه ای نیست.

ایشان افزودند: از آنجایی که بیشترین چاپ و انتشار قرآن کریم در کشورهای عربی اهل تسنن است، بنابراین در اکثر کتابت‌ها« بسم الله« را جزو آیات محسوب نمی‌کند و در کشور ما نیز برای جلوگیری از کثرت کتابت‌ها و بروز اختلافات، بسمله مانند نظر اهل سنت کتابت شده است.

معظم له با اشاره به حدیثی از امام صادق(ع)، بر بلند خواندن« بسم الله« تاکید کرده و ادامه دادند: ائمه اطهار(ع) بر بلند خواندن« بسم الله الرحمن الرحیم« بارها تاکید کرده اند و اهل سنت را بر آهسته خواندن آن نکوهش می‌نمودند. حضرت آیت‌الله سبحانی با اشاره به تفسیر« باء« در« بسم الله الرحمن الرحیم« عنوان کردند: حرف« باء« در بسم الله به معنای استعانت است، چون در« ایاک نعبد و ایاک نستعین« که در ادامه سوره حمد نازل شده که قرینه خوبی محسوب می‌شود تا متعلق« باء« در بسمله را« استعین« بدانیم.

ایشان به احتمال دیگری در متعلق« باء« اشاره کرده و افزودند: معتقد هستیم، به دلیل این که اولین آیه نازل شده بر پیامبر اکرم(ص) آیه« اقرء باسم ربک الذی خلق« است. بنابراین احتمال دارد متعلق حرف« باء« کلمه محذوف« اقرء« باشد.

این مفسر قرآن کریم بیان داشتند: همزه« اسم«، همزه وصل است و طبق قواعد علم صرف، همزه وصلی که مجرور باشد در کتابت ذکر می‌شود، ولی در قرائت حذف می‌گردد، مانند« اقرء باسم ربک...«، در حالی که در« بسم الله« نه تنها قرائت همزه بلکه کتابتش نیز ساقط شده که برای این مسئله دو احتمال وجود دارد.

ایشان در این خصوص ادامه دادند: وجه اول، کثرت استعمال و کتابت مردم آن دوران به صورت« بسم الله« است نه به صورت« باسم الله« که به مرور زمان تثبیت شده و وجه دوم که قوی‌تر نیز می‌باشد، این است که اسمی که متعلقش محذوف باشد، همزه وصلش نیز مانند« بسمه تعالی« حذف می‌شود و اسمی که متعلقش مذکور باشد همزه وصلش نیز مانند« اقرء باسم ربک...« مذکور است.

حضرت آیت‌الله سبحانی با طرح سوالی مبنی بر این که طبق معنای« بسم الله« باید از نام خدا کمک بگیریم چون« استعین بسم الله« معنا می‌شود. در حالی که باید از خود خدا کمک گرفت، افزودند: برخی از مفسرین می‌گویند« اسم« در اینجا اضافه و زائد است، در حالی که بنا بر اعتقادات شیعه چنین مسئله ای در قرآن هرگز وجود ندارد و هیچ آیه و حتی حرفی زائد و اضافی نیست.

معظم له تاکید کردند: اسم بر دو قسم است برخی اسماء فقط بر مُسمای دلالت دارند، مانند: زید، که فرد خارجی آن را در ذهن تداعی می‌کند. ولی برخی اسماء مانند« الله« گرچه علم هستند ولی مفهوم وصفی دارند و دربردارنده صفات ذاتی جلالیه و جمالیه است. بنابراین اسم« الله« مفهومی وصفی از موجودی مقدس و دارای صفات ذاتی جمال، جلال و کمال است.

خاطر نشان می‌شود، سلسله مباحث تفسیری حضرت آیت‌الله سبحانی با تفسیر سوره مبارکه حشر در ایام ماه مبارک رمضان، هر روز در مجتمع عالی فقه قم، بعد از نماز ظهر و عصر برگزار می‌گردد که علاقه‌مندان می‌توانند در این دروس شرکت کرده و از فیوضات قرآنی بهره‌مند شوند.